

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

→ Szerkesztőség és kiadóhivatal ←
Brassó, Kolostor-utca 26. szám alatt.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:
kiadóhivatalban, Gross G. Pólánék és Friedmann F. urak üzleteiben.

Felelős szerkesztő

Dr. Vajna Gábor.

HIRDETÉSI DÍJ:

2 hasábos garmond-sor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr
8 hasábos garmond-sor 8 kr Nagyobb és többször i hirdetésnél
kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 k.
bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

A kiegyezési javaslatok.

Brassó, máj. 3.

Az a tizenhatsz törvényjavaslat, melyet a kormány az Ausztriával való közgazdasági megegyezés ügyében a törvényhozáshoz benyújtott, egy mindenbe beavatott politikusként a figyelmét is erős próbára teszi. Maguk a törvények együtt sűrűn nyomtatott vastkos kötetet tesznek ki, tehát még figyelmes elolvasásuk is erős szellemi foglalkozás.

A nagy közönség, a mely nem ér rá a politikával bibelődni, úgy áll a törvények előtt, mint egy földadott talány előtt s találgatja, hogy mi van bennük, s hogy vajjon vivmány-e az a sok intézkedés, mely bennük foglaltatik, vagy engedmény.

Rosszul teszik azok, akik különböző pártállású lapokat olvasván, egyszerűen befolyásoltatni engedik magukat egy felületes megbeszélés általános frázisaitól. Ilyen kérdésben óvatosan kellene informálódni, mielőtt véleményünket megjegegedesedni engednénk.

Ez az elsősorban közgazdasági (és nem is politikai) kérdés megérdemli, hogy népszerűen kivonatoljuk a törvények tartalmát, hogy ne legyen kénytelen mindenki elolvasni az egész szövevényes javaslatcsoportot. Mert meg vagyunk győződve róla, hogy ha elolvassa, sem érti meg a polgárok tulnyomó része, mivel a törvények nyelve egy sajátságos „szóki-vonat”, melynek megértéséhez nemcsak az új javaslatok értelmének teljes ismerete szükséges, hanem a régi törvényeké is, amelyeket módosítanak.

A tizenhatsz törvényjavaslat rövid tartalma a következő:

1. Új Általános Vámtarifát dolgoz ki a kormány a legközelebb (1903-ban) lejáró vám- és kereskedelmi szerződés helyett s ebben egyenlő mértékben figyelembe veendőek úgy a mezőgazdaság, mint az ipar érdekei. (Eddig az osztrák iparnak több kedvezménye volt, mint a mi mezőgazdaságunknak.)

2. Az Őrlési Forgalom 1899. január

elsején megszűnik. Ez a magyar gazdáknak egy régóta sürgetett nagy vivmánya (hogy a román búzát ne hozhassák be a malmok őrlés céljából vámmentesen). Kérdés azonban, hogy nyernek-e vele annyit a gazdák, mint amennyit az ország a malomipar hanyatlásával veszít.

3. A vasuti rendtartásra nézve néhány lényegtelen engedményt teszünk Ausztriának, de egészben tovább is fenmarad a dijszabás és az áruosztályozás egyöntetősége.

4. Az átviteli forgalomról szóló törvényjavaslat kimondja, hogy a szerződő államfelek vasutereit átmenő külföldi árukra nézve a mostani tarifák és kedvezmények a maximálisak s hogy minden külföldi árunak nyújtott kedvezmény a másik állam hasonló terményeit is megilleti. Ha például Ausztria olcsón szállítja át az orosz gabonát, köteles ugyanoly olcsón átszállítani a magyar gabonát is.

5. Gazdasági Tudósítókát küldhet a magyar földmívelési miniszter az összes külföldi követségek mellé, (mint ahogy eddig vannak kereskedelmi attachék, akik a külföld kereskedelmi és ipari mozgalmairól küldenek haza tudósításokat.)

6. Az Áruforgalmi Statisztika felvétele ezentúl egyetértőleg megállapított elvek szerint történik.

7. A Közvetett Adókat ezentúl is az elvi egyenlőség alapján kezelik (de meg van engedve mezőgazdasági vagy ipari érdekből az egyedárusági cikkek, pl. a só árának leszállítása, vagy felemelése.)

8. Az Adóvisszatérítéseket és Prémiumokat mind a két állammal a saját terhére kezeli.

9. A Tiroli Gabonavámokat az 1903. évi új kereskedelmi szerződés megkötésekor eltörlik.

10. A Szabadalmakat egyöntetűen kezelik s a szerződés tartama alatt nem fogják szaporítani azokat a megszorításokat, melyek a szabadalmak oltalmát nehezítik.

11. Az Állatforgalomra nézve igen

terjedelmes javaslatban megszüntetik azokat a zaklatásokat, melyeknek a magyar közönség az osztrák tartományok részéről ki volt téve.

12. A két állam területén levő biztosító társaságok a másik állam területén akadály nélkül működhetnek.

13. A Valutajavaslatok a következők:

a.) Az összes forgalomban levő 5 és 50 frt-os államjegyeket beváltják.

b.) Kibocsátanak 32 millió frt. értékű ezüst öt koronást és 80 millió frt. értékű új papír tíz koronás bankjegyet.

c.) A koronaértékben való kötelező számítás 1899. január elsején lép életbe.

14. A Bankszabadalom újabb 10 évre meghosszabbítatik s az új szabaddalmi szerződésben a magyar állam csaknem egyenlően van képviselve a banknál, mint az osztrák.

15. A Fogyasztási adók visszatérítetnek annak az államnak, amelynek területén a fogyasztás történt. (E rendelkezés mellett ránk nézve évenként másfél millió forintnyi adó térül vissza Ausztriából a magyar kincstárba.)

16. Adójavaslatok is függnnek a kiegyezéstől. A szesz és söradó emeltetni fog, de megszüntetik helyette a sör és szeszkiméresi adót. A szesznel a litermelésnél fizetik meg a kimérés adóját, a sörnél pedig az adó hektoliterenkint 1 frttal emelkedik. A cukoradót is némileg felemelik. Nagyobb kedvezményben az osztrák (galicziai) petroleum részesül csak, melynek ellenében a külföldi petroleumot súlyosabb vámmal fogják megróni.

Ime, röviden ezek a kiegyezési javaslatok igazán dióhéjba szoritva. Mindenki láthatja bennük azokat a tetemes kedvezményeket, melyeket elértünk s habár azok megilletnek is bennünket, mégis hatalmas vivmányoknak lehet tekinteni azokat, mert olyan erős szerződőféllel szemben kaptuk meg, mint Ausztria.

A toporzékoló osztrák sajtó mu-

tatja legjobban, hogy mennyit ér nekünk ez a kiegyezés.

Vajha meghozná a jövendő a várt békét s a javaslatokban lefektetett eredményeket.

Belföld.

A ciszterciák ünnepe. A cisztercita rend főnállásának 800-dik évfordulója alkalmával vasárnap délelőtt a rend két székházában is rendeztek fényes ünnepséget: Zirczen és Baján.

Mozgalom Kossuth gyalázói ellen. A győri jogakadémia ifjúsága lelkes hangú felhívást bocsátott ki, amelyben a magyar ifjúsághoz fordulva, felszólítja azt, hogy Kossuth Lajos meggyalázói: Zimándy Ignác és Zelenyák János ellen állást foglaljon és megbüntesse ezeket a rágalmozó halottszentségtelenítőket, akik a magyar nemzet atyjának emlékét bemocskolni nem átalották. Azt várják a magyar ifjaktól, hogy indítsanak élő szóval és tollal háborút a két méltatlan viselkedésű pap ellen és taszítsák le őket a szószékről, amelyet bemocskoltak.

Külföld.

Az osztrák kvótabizottság legutóbbi ülése nagyon mozgalmas és a két óra hosszágú tartó vita rendkívül élénk volt. Elhatározták, hogy a magyar bizottságnak a kvótakulcs számára keresendő alap kifejtésében nem tesznek javaslatot, hanem csupán a szóbeli tárgyalásokra való meghívást bocsátják ki.

Kréta ügye. A konstantinápolyi nagykövetség legutóbbi értekezlete a portához intézendő oly tartalmú közlemény felett tanácskozott, hogy miután a békeszerződésnek a hadikárpótlás rendezésére vonatkozó feltétele teljesítve van Thessáliát egy hónapon belül ürítse ki.

Az első zöld sajtóper.

(Vége.)

Miután az erdélyi magán és közjogi viszonyok nagyrésze a föld természetében gyökerezik — szükségesnek tartom kimutatni, hogy miért hívták a szászok által lakta földet királyföldnek és miért nem helyes elnevezése a szászföld. Használják ezt a kifejezést szelvényben-hosszában, az országban, hivatalos iratokban is, épen úgy a mint a szászföld kifejezését; sőt ez utóbbi országgyűlési iratokban, sőt törvényekben is előfordul. Ez azonban aggodalomra, vagy képtelenségre soha sem adott okot, mivel ez nem változtathatja meg a létező pozitív jogot és annak alapját. Tény, hogy az elnevezésről törvény nincs és így hajlama és ösmerete szerint él vele az, a ki akarja. A II-ik Endrétől nyert kiváltságlevél Teutokról, az előbbieket Flandresekről szólnak, a szászi elnevezés csak a XIV-ik században használtott; tehát eddig nem lehetett bántó, ha nem hívták szászföldnek a szászok által lakott vidéket; a XIV. XV. és XVI-ik században Zsigmond és Mátyás király törvényeiben, az Approbata és Compilata című erdélyi tvkönyvekben latinul a sáxó — saxonis reii — magyarul szász — szászság szókat folyvást használják, de az általuk la-

kott föld neve Terra Regis, Fundus Régius — korona birtok — király föld név alatt említették — tehát ekkor sem volt sérelem, hogy nem szász földnek hívták. — Az is valóság, a mit bizonyít azon történelmi tény, hogy a szászok az ők kiváltságaik értelmében földbért és dézmát fizettek, a magyar királyokat és fejedelmeket átutazatokban tartoztak megvendégelni; az általuk lakott területeken lévő erdőkben és folyókban a fejedelemnek vadászati, halászati és makkoltatási joga volt. — Az Árpád és vegyes házbeli királyok alatt a szász népnek és az általa lakott földnek a koronához való viszonya a hűbériségnek egy sajátságos nemét képezte; használta a szász és oláh nép, de a tulajdonjogokat a korona magának tartotta fenn. — E korszakban nem is volt ez kérdés tárgya vagy vitás soha.

A XVIII-ik században, tehát mikor már az osztrák házra szállott Magyarország koronája — a kir. fiskus tulajdonát érezte a szászokkal; 1769 évben a kir. kincstár előterjesztést tett, hogy a szászok a maguk lakta földet nem nevezik mindig királyinak, hanem olykor szász földnek is; — az udvari kamara utján értésükre lett adva, hogy mivel a föld mind a régi, mind az újabb időkben néha a hazai törvényekben is szásznak nevezetik és mivel ezen elnevezés a Királyföld vele született természetét nem változtatja meg; a kir. kincstár ez elnevezést, mint mely aggodalomra okot nem adhat, használja addig, míg annak további következményei lesznek; nemsokára már 1770 évben augusztus 3-án a szászok hivatalnokai és követői felségi kérvényükben is a szászföld kifejezésekkel éltek; erre a királynő élesen megfede, így: «kedvezőtlenül tapasztaltuk» — írja a kir. főkegybíróhoz intézett kir. leiratában — «hogy a szászok a mi — általa lakott királyi földünkhöz tulajdon jogot és örök jogot formálnak.

Ezen vakmerősége iránt különös rosszszalásunkat azon népnek a mi nevünkben fejezzenek ki.» Azt hiszem, hogy ezen királyi leirat eléggé bizonyítja a föld természetét. Tehát II-ik Gejza telepítette be a flándriai vendégeket; II-ik Endre kiváltságokkal adományozta meg; I. Károly azokat írásba foglalta, I. Lajos és Mátyás jótéteményekkel és adományokkal halmozta el őket — természetesen a korona és király iránti határozott tartozások és kötelek mellett, melyek között volt az ország határainak védelme is. A királyi várakhoz és tartományokhoz tartozott, onnét a király által kiszakított s megtelepített föld neve tehát teljes történelmi joggal volt nevezhető királyi és nem szász földnek.

Ez azonban nem szolgálhat a szászok kisebbitésére; az 1848. előtti alkotmány szerint ott a szász, oláh és magyar egyenlő jogú s egy politikai testet képező nemzet volt; a szász helyhatósági jogok mindegyiket egyiránt illették. Ma már, midőn a jog mindenkire nézve egy és ugyanaz, az már egyáltalán sérelmes nem lehet. Kétségen felül áll, hogy a szász faj meghonosítása Erdélyben egy nagyon szerencsés királyi gondolat és tett volt, a városok építése, polgári osztály teremtése, productiv földmívelés, ipar, kereskedelem nekik köszönhetik fellendülésüket. Azok az epébe mártott tollal megírt rapsodikus mondatok megmagyarázzák, hogy miért iratott az incriminált közlemény. Megírására azon történelmi tévedés adott okot, hogy annak írója tényleg megtevesztve vagy tudatosan szász földnek szeretné vindikálni az általuk lakott földte-

ületet, régi keletű ezen törekvés, de mert nincs rá elfogadható jogcímük, ugy e tekintetben meddő munkát végzett annak írója, ép úgy, mint számos előde, politikai mestere.

Nagy hiba Mélyen tisztelt esküdt urak, hogy — hála Istennek — azonban elenyészőleg csekély része a szászoknak, a nekik hazát, jólétet adó vendégszerető magyar nemzet iránt soha sem volt bizalmas, soha sem viseltetett önzéstől ment ragaszkodással s ha nagy ritkán megtisztelte a magyar nemzetet gyorsan muló rokonszenvével, az a rájuk nézve is veszélyt hozó időben, vagy a magyar politika győzelmi idejében történt. Az is tény, hogy a hányszor csak a német eredetű magyar királyok — annak kormánya és a magyar nemzet között a magyar önállóság és az alkotmány megadása miatt meghasonlás támadt, a szász mindig az első mellé állott — de nem csak akkor, hanem ha a magyar nemzet ellenfele oláh, török, tatár, muszka volt — a szászok egyrésze csaknem mindig azok pártjára állott, mihelyt abból a magyarra nézve gyengülést, magukra nézve kisebb veszélyt vagy politikai előnyt véltek.

Az is tény, hogy a királyföld javaiból századok óta minden más fajt kizárt, hivatalba nem engedte, czéhekből is kirekesztette, munkálkodott azon, hogy a magyar nemes privilegiuma eltöröltessék — örvend is rajta nagyon, ha a szász nemzeti kiváltságok örök fentartása mellett kardoskodik. Most midőn Ausztriában a németek és csehek vívnak egymás között élet-halál harcot, tehát midőn Ausztriát a mi szövetséges államunkat belső viszály és komoly válság tenyegeti, — most midőn ezredéves állami fennállásunknak ünnepét az egész művelt világ rokonszenve mellett megültük.

Most midőn a nagy német nemzethez oly méltó magas szárnyalású fenséges német császár meghajtja elösmérese becses zászlóját a magyar nemzet geniusza előtt; ma midőn a tudatlanság miatt félre vezetett földnépe vad elszántsággal tör az egész társadalmi rendnek alapját megdönteni, midőn a jóknak, a hazafiaknak az a szent kötelessége, hogy egy ideálisabb, boldogabb társadalom megteremtésén munkálkodjanak, melyet csakis a tudás általánosításával, a szenvedélyek lecsillapításával és a kicsinyes érzékenységek elnémitása által lehet remélni; akkor, midőn minden józan gondolkodású honpolgárnak azon kellene törekednie, hogy édes mindnyájunkat tetteiben nem a rút önzés, hanem az általános jólét előmozdítása vezessen — akkor elő áll a Bistritzer Zeitung és nekünk, kik nemzetiségi különbség nélkül részesítjük e haza minden fiát azon jog kedvezményekben, melyet nélkülök sőt ellenük vívtunk ki, akkor midőn a dicső epochális korszakunk egyik legnagyobb fia — legelső költőjének — ki maga egy egész irodalom, egy egész iskola — oda kiáltják azon undok szavakat, melynek minden mondata nagyon is alkalmas arra, hogy könnyen hívó kevés olvasójában a gyűlöletet a magyar nemzet iránt felébressze.

Ezért kérem én vádlottakat vétkeseknek kimondani.

Azon alaptalan rágalommal nem foglalkozom bővebben, hogy egy szász asszonyt vasuton a magyarok inzultáltak volna, ez ellenkezik a magyarfaj köztudomása, őseitől öröklött és így hagyományos gavallér természetével. Nem terjeszkedem ki a cikket egyetlen poetikus részére, adatok befejezésére. Szép hasonlat, csak hogy rossz helyre

volt adressálva, rosszkor és nem illő helyen volt alkalmazva.

A német műveltséget letagadni egyenlő lenne a historia meghamisításával — azt sem vonta kétségbe soha egy józan eszű magyar ember sem, hogy a szász faj ne lenne művelt, vasszorgalmu, eszélyes és takarékos, tehát mind megannyi erény birtokosa. Azonban nagy önhittség a német kulturát lefoglalni és mint saját eredetijét feltolni a maroknyi szász nép egyes egyéneinek — bár kétségtelen, hogy a hasonlatban szereplő ősi tölgynek ők egyik virágzó kis ép ágai — az a hasonlati erősen álló tölgy, mely merész növésel kimagaslik az őt környező apró cziher körül, melynek önkéntelenül is nyújtja az éltet adó üde árnyékot, a szabad természetben merészen megállja helyét, ki hívja az ég villámain s daczol a korhadt fákat ledöntő orkánál s így mintegy testével fogja fel a körülötte levő gyengébb növényzettől a pusztító elem rombolását; nem is élhet századokig egy-egy ilyen viharnak, vésznek exponált helyén felnőtt ősi tölgy, mert önzetlen szereplése miatt előbb-utóbb áldozatul esik és vihartól tépett koronája nagy robbajjal lehull, de még estében is hasznos, mert atomaira bomolva, tápu szolgál többi társa megélhetésére.

A cikk írója állítólag egy segesvári kisasszony, ezt [bocsánatot kérek, de alig mertem feltenni, egy művelt szász nőről, hogy olyan ocsmány szavakat használva, kész lenne megbecsteleníteni a szerelem és szabadság halhatlan lelkü nagy költőjét. A cikk valódi szerzője nem volt kiderítendő, ő maga pedig jelentkezett ugyan, de Berlinből — tehát oly helyről, hová nem nyulhat el a Magyar-Állam büntető hatalmának keze; tehát az a büszke tölgy, nem hogy a viharral, de még csak egy kicsiny sajtóperrel szemben sem áll helyt, hanem eltávozik biztos helyre. — A cziher erre soha sem lenne képes, fejlődésnek indult ágai között az idealizmus mindig oltalmat talált. Mindig helyt állottunk mindenért.

Én nem kérem, hogy szeressenek minket, hogy becsüljék tulajdonságainkat, csak azt kérem, hogy legyenek velünk szemben igazságosak, mert akkor a többi úgy is magától jön. — A 700 éves békés itt létök, faji jellegök épségben maradása, azt hiszem a legjobb bizonyíték arra, hogy az a mindenütt képzelt erőszakos magyarosítás csak fantom, mely a valóságban nem létezik, hanem csak arra jó, hogy gyűlöletet ébresszen, s hogy így a kivánatos kibékülést, az óhajtott kölcsönös becsülést elodázza.

Ha valaha, most van itt az ideje, hogy egymást megértve, egy közjogi alapon állva, találjuk meg végre azon helyes utat a kiegyeztetésre, melyen haladva megvethetnénk alapját jövő jólétünknek és szabad fejlődésünknek.

Nincs magyar ember, ki ne rokonszenvezzen a derék szászokkal. Jól eső örömmel kell itt konstatálnom, hogy a művelt szászok legnagyobb része, kik pedig igazán utógondolat nélkül, önzetlenül támogatják a magyar nemzeti állam megszilárdítását, távol áll attól az ujjabb keletű és eléggé el nem ítéhető mozgalomtól — mely szeretné a bizodalmatlanság szításával az őszinte kibékülésnek gátat vetni. Már pedig ezen férfiakról azt hiszem senki sem meri állítani, hogy saját faji jellegök eltörlését akarnák előmozdítani.

Egy hazánk — egy történelmük — egy jelenünk, egy jövőnk van — feledjük a mul-

tat s versengezzük a hazaszeretletben s alkotmány hűségben.

Államot alkotni államban ma már képtelenség — politikai lehetetlenség. A cikk íróját is azt hiszem, nem csalódom, ha kimondom, hogy cikke megírására nem nemzeti érdek vezette; a nemzeti jogok féltése, jobban mondva ros zul értelmezése mögött egy pár szász koriteus politikai szereplési vágya rejtőzik, a szász nép képtelen megmagyarosítására való törekvés feletti vészkiáltást, a háttérben a lappangó ősi befolyás, a javadalmak és előjogok féltése, vissza óhajtása költi fel.

Nagyon fájdalmas, hogy e művelt és szeretetreméltó faj egyes fiai ráléptek az izgatás terére. Hogy nem nagy író irta az is bizonyítja, hogy oly durva és nyers egész a kiméletlenségig, már pedig az írás mestersege gyakran nem áll egyébből, mint oly gondolatokat és érzelmeket ébreszteni, melyeket az író nem fejez ki.

És, mert Magyarországon büntetlenül törvényt sérteni nem lehet, mert az egész cikk, de különösen annak incriminált részei nagyon is alkalmasok arra, hogy a szász fajt a magyar nemzet ellen gyűlöletre izgassák és, mert Clemens Frigyes szerkesztő kihallgatása rendén a felelősséget a cikk közreadásáért magára vállalta s kijelentette, hogy abban izgatást nem lát, tehát annak tartalmát magáénak tette és, mert kétségtelen, hogy jelen esetben megvan a btk. 171 § követelménye, mert hiszen sajtó útján tétetett közzé az incriminált közlemény — Clemens Frigyes tisztelettel kérem vétkesnek kimondani a btk. 171 és 172 § 2-ik tétele szerint minősülő izgatás vétségében; dr. Kelp Gusztáv, mint a kérdéses lap akkori kiadója és Bottschár Tivadar, nyomtató szintén vétkesek a sajtó rendtartás 34 §. a. p. illetve 35 §. a. pontban irt sajtó vétségben s kérem is ebben vétkeseknek kimondani, a köteles figyelem és gondosság elmulasztásáért, mivel nem akadályozták meg a büntetendő tartalmu közlemény közreadását.

HIREK.

Brassó, máj. 3.

— **Ítélet Borsos ügyében.** Lapunk 35 ik számában irtuk, hogy a helybeli kir. törvényszék Borsos Zsigmondot, a hivatali sikkasztással vádolt bírósági végrehajtót február havának 13-ik napján, több rendbeli hivatali és közönséges sikkasztás büntette miatt és vétségeiért 2 évi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanannyi időre való felfüggesztésére ítélte s hogy ezen ítélet ellen úgy a kir. ügyész, mint a vádlott föllebeztek. A mint most értesülünk a kir. törvényszék ma hirdette ki a kir. ítélőtábla ítéletét. A bíróság részéről jelen voltak ez alkalommal: Arzt Mihály elnök, Buday Gábor és Molnár Endre törvényszéki bírák, Monorai Jenő aljegyző. Az ügyészség részéről Stefani Elek alügyész, a védelem részéről Dr. Vajna Gábor ügyvéd helyett dr. Feiler Ignác. A kir. ítélőtábla az elsőfoku bíróság ítéletét részben megváltoztatta és vádlottat 3 évi fegyházra, 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. Vádlott valamint védője a minősítés és a büntetés súlyossága ellen felebbezést jelentettek be. A kir. ügyész az ítéletben megnyugodott.

— **Vlád Gizella Brassóban.** A «Budapesti Hirlap» ma érkezett száma azt írja, hogy Vlád Gizella a budapesti «Magyar Színház» tagja vasárnap délután táviratot kapott Brassóból, a mely szerint vőlegénye egy katonaorvos, a ki miatt férjétől Deák Pétertől most válik és a kit Brassóban megölttek, élet s halál között lebeg. A távirat, melyet a katonaorvosnak barátja adott fel, halálos aggodalomba ejtette a művésznőt, a ki nem tudta elgondolni, hogy mi történhetett Brassóban, párbaj-e vagy öngyilkosság? Vlád Gizella, a kinek aznap az «Utazás egy apa körül» című operetében kellett föllépnie, azonnal utnak akart indulni, mivel azonban a vonat csak este 8 óra 15 perczkor indul Brassóba, eljátszotta a nevezett operette első felvonását és csak azután indult el, miután szerepét Csik Irén átvette. Vlád Gizella elindulása előtt színésztársainak egy hatlövetű revolvert mutatott ezen szavakkal: «Ha Vilmos meghal, engem sem láttok élve többé.» A Magyar Színháznál ennél fogva most izgalommal lesik, hogy mi történt Brassóban. — A «Brassói Lapok» tudósítója egy tegnap reggel érkezett távirat folytán már utána járt a dolognak és ennek alapján konstatálhatjuk, hogy Vlád Gizella nem érkezett meg Brassóba és vőlegénye sem tartózkodik itt és nem is tartózkodott, következésképpen itt meg sem lóhatték. Nincs tehát kizárva az az eshetőség, hogy Vlád Gizellát valami ismeretlen brassói tisztelője megréfalta.

— **Talált pénzösszeg.** A napokban nagyobb mennyiségű pénzt találtak. A jogos tulajdonos kellő igazolás mellett a pénzt átveheti a városkapitányságnál.

— **Harcszerű lövészet.** Holnap azaz f. hó 4-én d. e. a Pojánában harcászati lögyakorlat fog tartani, a mely idő alatt a Pojánába menni mindenkinek tiltva van.

— **Takonykór.** Krizba községben Illyés Jánosnak lován a takonykört konstatálták s ezért a mult szombaton le is lótték. A község összes lovait zár alá helyezték.

Táviratok.

A „Brassói Lapok“ eredeti táviratai.

Budapest, május 3. A képviselőház mai ülésén Polonyi Géza kérdésére Bányffy Dezső báró miniszterelnök kijelentette ismételten, hogy a kormány kívánsága, miszerint a kiegyezési javaslatok sürgősen tárgyalassanak, de nem mondhat időpontot, hogy mikor kezdik meg a bizottságok azok tárgyalását, mivel e tekintetben fontos szempontok tekintetbe veendők. Ha ezekkel tisztába jönnek úgy kötelességének tekintendi a kormány indítványait a Ház elé terjeszteni.

Madrid, május 3. A minisztertanács elhatározta, hogy Madridban haladéktalanul kihirdeti az ostromállapotot. Az amerikaiak a filippiszigeteket mellett elvágják a kábelt, miért a távirati összeköttetés meg van szakítva.

Washington, május 3. Az elnök kiáltványt tett közzé, hogy az Amerikában élő spanyolok jelentkezzenek, különben az országot el kell hagyniok.

Havannah, május 3. Az amerikai hajóraj eltűnt, azt hiszik, hogy Keywestbe indult.

Tenyie, május 3. Jelenleg 7000 katona van itt, még 2 lovas és 2 tüzérezredet várnak ide.

Kimutatás

a Brassói Első Takaré- és Önségélyző Szövetkezet,
1898. évi április havi forgalmáról.

Bevétel.	Kiadás.
1898. márcz.-ról átj. p.-készl. 2905 33	Kölcsön számlán 98235 03
Kölcsön számlán 93049 35	Heti betét 2465 18
Kölcsön kamat számlán 2319 95	Heti betét kamat számlán 279
Takarék letét számlán 2681 73	Takarékletét számlán 16841 53
Takarék letét számlán 8216 45	Takarékletét kamat számlán 6 05
Visszeszámit. számlán 65565 26	Visszeszámitolási számlán 52164 46
Osztr.-magy. bank giro sz. 32602 46	Visszeszámitolási kamat száml. 243 52
Folyó számlán 9000	Osztr.-magy. bank giro sz. 35649 09
Külfönféle tartozó számlán 91 09	Folyó számlán 9500
Felvételi s lev. díj száml. 21 20	Fizetések számlán 279 99
	Üzleti költség s házb. számlán 234 99
	Kölcsön kamat számlán 1066
	Pénzkészlet 1898. április 30. 819 53
Összesen 216452 82	Összesen 216452 82

Összesen 216452|82
40 (4 -0)

Kelt Brassóban, 1898. évi április hó 30-án.

Wolf F. Gyula
könyvvéelő.

Leitinger József
vezérigazgató.

Piblinger Ede
pénztáros.

JÓ KONYHA!**JELENTÉS.**

Alóli batorodik a nagyérdemű városi és vidéki közönség becses tudomására adni, hogy a

Trientini bor-termet

május hó 1-én átvettem.

A már elismert kitűnő minőségű trientini borok kimérése-, valamint jó ételek kiszolgáltatása iránt gondoskodva van. Zárt társaságok részére helyiségek minden időben rendelkezésre állanak.

A n. é. közönség tömeges pártfogását kéri

mély tisztelettel

Gonser János

244 (2-3)

vendéglős.

Szigoruan pontos kiszolgálás.

ZÓNA-VILLÁS REGGELI.

Cs. kir. szab. Ditrichstein-féle

poloskairtó szer

főlülmulhatlan hatásu a poloskák és ezek petéinek kiirtásánál.

Alkalmazható mindenütt a nélkül, hogy ennek nedvessége folytán a kárpitokon, szöveteken vagy butorokon felt- vagy pécétnyomot hátrahagyna. Orvosilag constatálva, miszerint a szoba levegője desinfectiálódik; nem lobbanékony és így a legkitűnőbb polo kairtó szer.

Ára üvegenként ecsettel 40, 75 kr., 1.50, 3 frt. Gummifecskendő 40 kr.

Egyidejűleg ajánlom kis kézi gőzgépet, melynek segítségével a poloskairtó szer gőze minden poloskafészkekbe bevezethető, miáltal tökéletes és alapos kiirtás érhető el. — Ara ezen kis kézi gőzgépnek 2 frt.

Svábbogarak, oroszférges, molyok és bolhák

legrövidebb idő alatt alaposan kiirtatnak irtóporom által.

1 doboz 40 kr és 1 frt. — Gummifecskendő drbja 40 kr.

Megrendelések utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetnek.

DITRICHSTEIN MÓR Budapest, VII., Nyár-u. 34,

152 (2-10) Elárusítók kerestetnek.

Kisértse meg szerencséjét a

Második Magyar Osztályosorsjátéknál.

Az első huzás már május hó 11-én és 12-én lesz.

A kiadott 100.000 sorsjegy közül 50.000 nyer.

tehát

minden második sorsjegy nyer

Kedvező esetben a legnagyobb nyeremény

EGY MILLIÓ KORONA.

Ezenkívül még 49999 nyeremény sorsoltatik ki tizenkét millió korona nyeremény összegben.

Egy egész sorsjegy 6 forint, egy fél 3 forint, egy negyed 1 forint 50 kr., egy nyolczad 75 kr.

Nagy számválasztékban kapható

ADLER L. JAKAB és TESTVÉRE bankházában

151 (14-20)

a magyar osztályosorsjáték egyedüli főelárusítója Brassóban.

Laptulajdonosok: Moór Gyula és Trattner H. Nyomatott a „Brassói Lapok nyomdájában. Nyomdatulajdonosok: Trattner H. és társai.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școala - BCU Cluj

Dr. V. Cabo